

یادداشت

سیاست یک بام و دو هوا در تأمین نهاده‌های خوراک دام

مهدی دهقان بنادکی^{۱*}^۱ استاد تغذیه دام گروه علوم دامی، دانشکده علوم و مهندسی کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، ایران

تأمین مداوم اقلام خوراکی به خصوص نهاده‌های اصلی مانند جو، ذرت و کنجاله سویا پایه صنعت دامپروری در هر کشوری است. مدت‌ها است این پایه در کشور ما لرزان است و فشار آن صرفاً بر دوش دامپروران زحمتکش است. مشکلات شیوع کرونا برای این صنعت کم بود که دغدغه تهیه نهاده‌ها نیز به آن افزوده شد تا اندک رمق دامداران برای تداوم تولید را بگیرد. کابوس دانخوری خالی در مرغداری‌ها و حذف کنسانتره در گاوداری‌ها به واقعیت پیوسته است. جهش چند برابری قیمت کنجاله سویا طی ماه جاری نسبت به اسفند سال گذشته باعث افزایش قیمت سایر منابع پروتئینی قابل جایگزین در جیره نیز شده است. سایه این افزایش افسار گسیخته قیمت‌ها در شرایط فعلی صرفاً بر سر دامداران سنگینی می‌کند. مدیران و دست اندرکاران امور دام کشور به مدد قیمت‌گذاری تولیدات دامی بر پایه نرخ نهاده‌های دولتی توپ را در زمین تولیدکننده انداخته‌اند و دامدار را برای تأمین کمبود اقلام خوراکی مورد نیاز دام‌هایش روانه بازار آزاد کرده‌اند.

شرایط فعلی کشور و محدودیت درآمد ارزی جهت تأمین مداوم و کافی نهاده‌های دامی بر کسی پوشیده نیست، ولی اصرار بر حفظ دلار ۴۲۰۰ تومان جهت تأمین بخشی از نهاده‌های دامی و تعمیم این قیمت به کل نیاز خوراک دام کشور در محاسبات قیمت تولیدات دامی سیاست یک بام و دو هوایی است که راهکار فعلی دولت شده است. قاعداً رانت و فساد گسترده‌ای در توزیع نهاده‌های دامی با نرخ دولتی به خصوص در شرایط فعلی که بعضاً اختلاف قیمت عرضه آن در بازار آزاد تا سه برابر شده است، وجود دارد.

تنها راهکار اصولی در شرایط فعلی، تغییر نرخ ارز اختصاص یافته جهت واردات نهاده‌های خوراک دام است. محاسبه قیمت تمام شده تولیدات دامی براساس قیمت عرضه واقعی اقلام خوراکی تنها انتظار دامداران و تولیدکنندگان از دولت است. قاعداً افزایش قیمت تولیدات دامی فشار بیشتری بر مصرف‌کننده نهایی وارد خواهد کرد که بنا به صلاحدید دولت راهکارهای حمایتی از اقشار آسیب‌پذیر وجود دارد. ولی اینکه این فشار از شانه مصرف‌کننده به شانه تولیدکننده انتقال یابد، موجب اجحاف در حق تولیدکنندگان و در نهایت حذف تدریجی آن‌ها خواهد شد. در سالی که به نام جهش تولید مزین شده است انتظار دامداران کشور صرفاً واقع‌بینی و تصمیم‌گیری سریع دولت و به خصوص وزیر محترم جهاد کشاورزی برای خروج از بن بست فعلی در تأمین اقلام خوراک دام و طیور است.

*نویسنده مسئول: dehghanb@ut.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۳/۲۵ تاریخ بازنگری: - تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۳/۲۷ تاریخ انتشار آنلاین: ۱۳۹۹/۰۳/۳۱

AnimSSAUT